

ORŲ PROGNOZĖS 2023.01.26-02.19

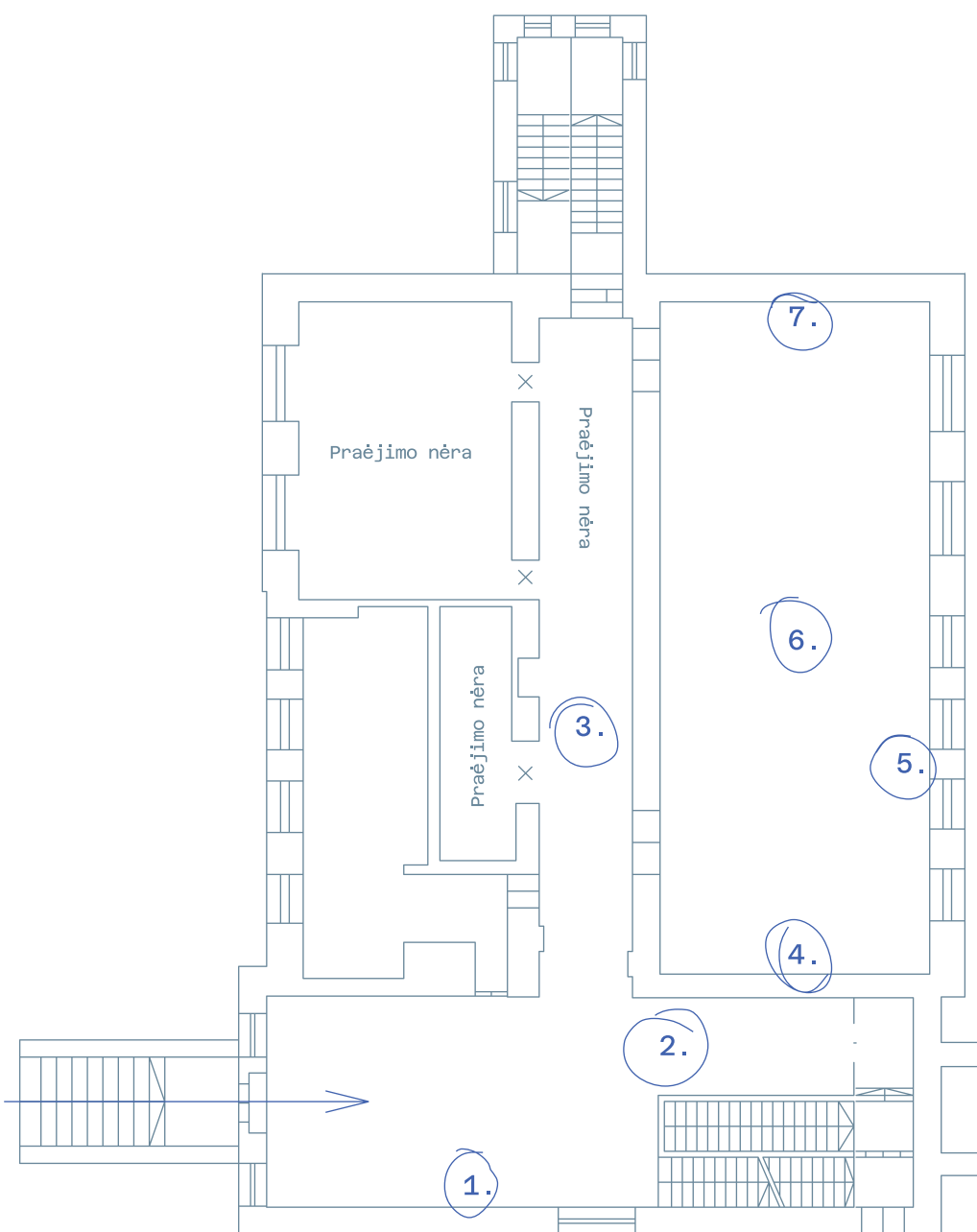
Autonai:

Galerijos erdves užpildo nerimastingi šiandienos aktualijų atgarsiai. Brutalus ir painūs istoriniai įvykiai – jaunajai kartai iki šiol pažinti tik mitų, filmų, vadovėlių ar kitų pasakojimų forma – įsuka į naują apmąstymų verpetą. Jie kaupiasi kaip nuosėdos, lyg niekad nesibaigiančios audros baimė, skatinanti permąstyti mus siejančias socialines struktūras ir dominuojančius pasaulio modelius. Tai – atoveiksmių ir atgarsių koliažas, reflektuojantis vidinius kūrėjų ir jų aplinkos sąmyšius. Jaunosios kartos menininkų parodoje pristatomos aplinkos ir visuomenės refleksijos – analizuojama miestų kaita, nišinės bendruomenės ir jų bendravimo ypatumai, numanomi pasaulio pokyčiai ir kūrėjų lūkesčiai, virstantys mūsų mikro-klimato prognozėmis. Ar tai – tik vienadienės orų išdaigos, o gal – naujuoju standartu tapsiančios klimato anomalijos?

Parodą lydės viešų renginių programa – ekskursijos su autoriais vyks vasario mėnesio šeštadieniais (4, 11, 18 d.) nuo 16:00, o vasario 12 d. 18:30 komplekse SODAS 2123 Aktų salėje numatomas atviras poezijos skaitymų renginys. Paroda veiks iki vasario 19 d.

Galerija Atletika, Vitebsko g. 21, Vilnius
Trečiadieniais – penktadieniais 16:00-19:00, šeštadieniais 13:00-18:00, sekmadieniais 13:00-16:00.

ATLETIKA

Kuratorės: Indrė Urbelytė, Greta Eimulytė
Parodos architektas: Matas Šatūnas
Dizainas: Domantė Nalivaikaitė

1.

Ona Barbora
Šlapšinskaitė

Druzhba/Друзьба,
2023

Nuo 2021 m. Naujoje Vilnioje vystomas projektas remiasi autorės kelionės maršruto transformavimu į naują alfabetą. Raidynas kuriamas žemėlapyje pažymėtiems kelio elementams priskiriant skaičių, juos grupuojant po du ir ieškant duetą apjungiančio grafinio sprendimo. Gauta abėcėlė rašomi tekstai, susiję su šlapšinskaitės gyvenimu. Naujojoje Vilnioje, šio rajono istorija ir tautine atskirtimi. 2014 m. prasidėjus Rusijos karui prieš Ukrainą autorės ir jos draugų iš Naujosios Vilnios dailės mokyklos požiūriai išsiskyrė, draugystės po truputį nutrūko. 2021 m. pavasarį ji nusprendė atkurti maršrutus, į kuriuos leisdavosi su buvusiais draugais. Šių patirčių permąstymas tapo svetimu alfabetu užrašomų lietuviškų tekstų pagrindu: perkirsti tranzitinių// maršrutų// dialogo tarp mūsų nėra// skaičiai virsta// prakeiksmiais// draugystės stotelėje// družba družba// druž // hba.

2.

Barbora
Matonytė

Scream for me,
2023

Parėk man. Rėk už mane. Rėk. Koks tavo mėgstamiausias muzikos žanras? Kodėl pradėjai graulinti? Rėk. Ar galiu išeiti, jei pasijusiu nepatogiai? Ar tave gąsdina? Rėk. Daugiakanalė Matonytės garso instaliacija įtraukia žiūrovą į itin asmenišką menininko savirefleksijos erdvę. Dialogo principu veikiančiame kūrinyje girdimos ekstremalaus vokalo technikos – „fake cord“ (arba „growling“) ir „fry scream“ – pasiskolintos iš desperacijos, žiaurumo ir siaubo tematikas plėtojančios nišinės metalo muzikos scenos. Šios subkultūros atstovo, Death in Taiga vokalist Domo Banevičiaus įgarsinta klausimų ir atsakymų sesija yra dvilypė. Ji iš dalies funkcionuoja kaip vidinis pokalbis – akistata su galbūt gąsdinančiomis, iš pagelmųjų sklindančiomis kūrybinėmis dilemomis, arba atsiskleidžia lyg griežtai sukonstruotas, interviu žanrui artimas siekis įgarsinti savo kūrybinį manifestą.

3.

Erikas Siliuk,
Algis Sprindžiūnas

To try to attempt,
nuo 2020 (tęsimas)

Tai – nedidelė saugi erdvė, kurioje su draugais ir kolegomis dalinamasi dviejų autorių kurtais eksperimentiniais memais. Gimusi iš poreikio interneto kalba artikuliuoti pastaraisiais metais kilusias baimes, įtampas ir vidines prieštatas, ši privati „Facebook“ grupė išsivystė į autorių meninės kalbos paieškas įamžinusių archyvą. Projekte memai tapo ne tik vizualinės raiškos įrankiu, bet visos komunikacinės logikos pagrindu. Anot kūrėjų, sunkiai išdėdinamos dilemos ar totaliai absurdiškos aktualijos reikalavo naujų, šiandienos sąmyšius atliepiančių komunikacijos formų – talpių, poetiškų, ironiškų ir savireferentiškų. Tad natūralu, kad pandemijos sąlygomis atsiradęs projektas remiasi internetiniais memais kaip itin specifiniais, dažnai komiškais, įžaidžiais ar prieštariniais kultūrinės informacijos vienetais. Nors virtualių bendruomenių gyvenime nedalyvaujantiems žmonėms ši kalba gali būti sunkiai suprantama, tačiau autoriai kviečia pasinerti į memetinių dviejų individų „pabandytą pamėginti“ kritikuoti absurdiškas šiuolaikybės būkles.

4.

Greta
Eimulytė

Pavėsis, 2023

Akylai stebėdama gimtojo miesto kaitą Eimulytė įkvėpimo ieško sostinės urbanistiniame peizaže. Pastaruoju metu autorė domisi architektūros ir kūno santykiu, su tuo susijusiais istoriniais, kultūriniais ir psichologiniais kontekstais. Šikart – nuo kaitros ir svetimų akių pridengiančiais šešėliais. Šešėlis čia veikia kaip fiziškai neapčiuopiamas paties miesto kuriamas grafinis piešinys, pridengiantis vis naują savo vingiuoto urbanistinio kūno lopinėlių. Ši prieblanda priešpastatoma šiuolaikiniams miestams būdingam skaidrumui – švaram, kontroliuojančiam, plokščiam. Vis kintančiame pavėsyje tarpsta žmogaus poilsis, vidinė refleksija, keistuoliškos veiklos ir įvairūs pasipriešinimo gestai. Kitaip tariant šešėlis tampa žmogaus ir miesto neapibrėžtumo, atsitraukimo, abejonių ir eksperimentų erdve. Tad autorės ranka išraižytas poetiškas tekstas ir į sieną įtrintas statybinio tento vaizdas atsiskleidžia kaip vos perregima odė šešėliams ir kasdienybės neapibrėžtumui.

5.

Norbert Hinc

Sužadėtuvių žiedai,
2023

Nuo seniausių laikų vienietiniai rankų darbo žiedai liudijo išskirtinį savininko statusą, šeimos herbas ar kitais simboliais dekoruotais signetais tvirtintos sutartys, pasirašyti laišškai. Manoma, kad sužadėtuvių žiedą ant kairės rankos bevardžio piršto pradėjo mauti senovės romėnai, tikėję, kad jame būta „vena amoris“ – meilės gyslos, jungusios šį pirštą su širdimi. Ir šiandien žiedai yra išskirtinės poros meilės, ištikimybės vienas kitam simboliai. Norbertas Hinc sužadėtuvių žiedus perkelia į skaitmeninę erdvę, atkartojančią socialinius ir ekonominius fizinio pasaulio santykius. Kompiuterinėje metavisatoje kyla virtualūs miestai, sandomi vienietinius produktus kuriantys architektai ir dizaineriai, mezgasi draugystės ir kuriasi naujos bendruomenės. Neatpažinto peizažo fone levituojančios figūros ženklina jau užmegztus ryšius ir duotus pažadus, tačiau ketvirtas žiedas sukasi neutralioje erdvėje tarsi klausdamas, kokį įsipareigojimą priimsime ateičiai.

6.

Denisas
Kolomyckis

Vietininkas, 2023

Vietininkas: 1) linksnis, dažniausiai siejamas su veiksmoždžiais ir žymintis veiksmo vietą arba laiką; 2) atstovas, pavaduotojas arba skirtinis srities valdytojas. Vietininko (lot. vicarius) titulas dažnai naudojamas ekleziastinėje hierarchijoje – pabrėžiant institucijos tąsą popiežius dažnai įvardijamas Jėzaus Kristaus arba šv. Petro vietininku, vikarais vadinami kunigo pareigas atliekantys ir parapijos klebonui paklustantys jaunesnieji šventikai. Kolomyckis savo kūryboje dažnai nagrinėja socialinio teisingumo, žmogaus tapatybės ir jautrumo problematiką. Šikart pristatomas naujusias menininko darbas – dviejų tapybos darbų ir objekto triptikas „Vietininkas“. Lyg kraujas blizganti raudona spalva, pelenais dengtas paveikslų fonas implikuoja biblijinius kančios, atgimimo ir atgailos motyvus. Gal metaliniuose rėmuose vaizduojami Prokrusto lovoje per prievartą ištrigę žmonės? Ką sujungia neišikiame erdvėlaikyje sklendžiančios antropomorfinės figūros ir parodos metu mezgamas raudonas tinklas?

7.

Liudvikas Kesminas

Prašome nelipti,
2023

Instaliacijos pagrindu pasirinktos keturios Aničkovo tilto Sankt Peterburge skulptūros – caro Nikolajaus I-ojo užsakymu sukurtos tramdomų žirgų figūros tapo neoficialiu tuometės Rusijos imperijos sostinės simboliu. Pačioje miesto širdyje – Nevskio prospekte – stovinčios skulptūrinės grupės įkūnija žmogaus pastangas suvaldyti laukines gamtos jėgas ir imperinį poreikį žymėti miestą savo galios ženklais. Leningrado blokados metu (1941–1944) siekiant apsaugoti skulptūras nuo bombardavimų jos buvo užkastos žemėje, karui pasibaigus – iškilmingai grąžintos. Tuo tarpu sovietų okupuotame Vilniuje 1948 m. iškilo Leningrade mokslus baigusio architekto Viktoro Anikino projektuotas Žalioji tiltas, 1952 m. jį papuošė keturios garsių Lietuvos menininkų kurtos skulptūrinės grupės, įvaizdinę pagrindines to meto propagandos klišes. Aršias diskusijas visuomenėje kėlė figūros demontuotos 2015 m. Simboliškai išlaisvindamas Aničkovo tilto žirgus, Kesminas kelia šiandienos aktualijų kontekste itin svarbius individo laisvės ir pasirinkimo, kūrėjo autonomijos ir meno ideologizacijos klausimus.